

WOO-VERZOEK ONJUISTE AANGIFTE BPM

Publicatieversie

Stichting ROTA | Datum: 3 juli 2026

A. VERZOEKER EN AFBAKENING VAN DE WERKWIJZE

Aan: Ministerie van Financiën, Directoraat-Generaal Belastingdienst, t.a.v. de Woo-functionaris, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Tevens per e-mail: Woo@belastingdienst.nl

Betreft: verzoek op grond van artikel 4.1 van de Wet open overheid (Woo) inzake de werkwijze "onjuiste aangifte bpm", het daarbij onthouden van het fiscaal akkoord, de daaraan ten grondslag liggende selectie, beoordeling en besluitvorming, ongeacht de gehanteerde afwijzingsgrond, alsmede het toezicht op te hoge heffing.

Dit verzoek wordt ingediend door Stichting ROTA (KvK 65599233), de stichting van registertaxateurs die zich inzet voor de kwaliteit van voertuigtaxaties en voor een correcte en controleerbare uitvoering van de bpm-heffing bij import. De hierna omschreven werkwijze raakt de beroepsuitoefening van bij ROTA aangesloten taxateurs en de rechtspositie van een groot aantal aangevers; openbaarmaking dient daarmee een breder maatschappelijk belang. Voor de volledigheid: voor een Woo-verzoek is geen belang vereist (artikel 4.1, derde lid, Woo).

Op grond van artikel 4.1 Woo verzoek ik u om openbaarmaking van documenten over de hierna omschreven werkwijze van de Belastingdienst, directie Centrale administratieve processen (CAP), team Aangiftebehandeling, en van Domeinen Roerende Zaken (DRZ) voor zover die dienst bij deze werkwijze is betrokken.

Sinds medio 2026 verzendt de Belastingdienst na indiening van een bpm-aangifte standaardbrieven met als onderwerp "Uw aangifte BPM [kenmerk]" waarin wordt meegedeeld dat sprake is van een "onjuiste aangifte", dat de aangifte "niet gebruikt kan worden voor het voldoen van de verschuldigde bpm", dat op basis van de aangifte geen fiscaal akkoord aan de RDW wordt afgegeven (zodat geen kenteken kan worden verkregen), dat een nieuwe aangifte kan worden ingediend op basis van de forfaitaire afschrijvingstabel of een koerslijst, en dat de brief "geen voor bezwaar vatbare beschikking" zou zijn.

Dit verzoek ziet op deze werkwijze in al haar verschijningsvormen, ongeacht de in de brief aangevoerde grond. De bij ROTA bekende brieven hanteren uiteenlopende gronden. Zonder daarmee de reikwijdte van dit verzoek te beperken, noem ik ter illustratie:

- a. afwijkingen tussen de schadeposities in het taxatierapport en de bij fysieke opname vastgestelde staat ("dermate grote afwijkingen");

- b. het oordeel dat sprake is van niet meer dan normale gebruiksschade, zodat de taxatiemethode niet zou openstaan;
- c. de gestelde ongeldigheid van het taxatierapport wegens het tijdsverloop tussen de fysieke opname en het RDW-inschrijvingsonderzoek;
- d. de gestelde ongeschiktheid van een koerslijst, waaronder wegens de datum van de koerslijstuitdraai;
- e. essentiële gebreken aan het motorrijtuig;
- f. het ontbreken of de gestelde ontoereikendheid van een inkoopfactuur of andere bewijsstukken;
- g. de gestelde ongeschiktheid van referentiemotorrijtuigen of de gehanteerde vergelijkingsmethode;
- h. de onafhankelijkheid, erkenning of werkwijze van de taxateur;
- i. het niet of niet volledig voldoen aan de toonplicht;
- j. iedere andere grond waarop een aangifte als "onjuist" wordt aangemerkt, niet wordt gebruikt voor de voldoening of waarop het fiscaal akkoord wordt onthouden zonder dat een naheffingsaanslag wordt opgelegd.

Ter identificatie (vindankers, geen beperking van het verzoek):

- briefsjabloon met formuliercode **A2A003-05**, afzender Belastingdienst/CAP, Aangifte, Kantoor Breda, retouradres Postbus 100, 6400 AC Heerlen, alsmede alle verwante sjablonen en formuliercodes voor de overige gronden;
- kenmerkformaat **[jjmm]BPM[volgnummer]**, bijvoorbeeld een brief van 24 juni 2026 met kenmerk 2606BPM020232;
- standaardpassages zoals die over "dermate grote afwijkingen".

Deze werkwijze wijkt af van de door de Belastingdienst gepubliceerde behandelwijze van een "kennelijk onjuiste aangifte" (belastingdienst.nl, pagina "Wat gebeurt er na mijn aangifte bpm?"), waarin bij een kennelijk onjuiste aangifte een naheffingsaanslag wordt opgelegd, na betaling van aangiftebedrag en naheffing het fiscaal akkoord wordt afgegeven, en tegen de naheffingsaanslag bezwaar openstaat. In de hier bedoelde werkwijze wordt geen naheffingsaanslag opgelegd en ontstaat geen voor bezwaar vatbaar besluit.

Dit verzoek ziet op de gehele beleidsmatige, juridische, organisatorische, personele en cijfermatige totstandkoming en uitvoering van deze werkwijze, met inbegrip van de selectie van aangiften, de fysieke opname, de beoordeling per afwijzingsgrond, de verwerking van de oorspronkelijke en de vervangende aangifte, alsmede het spiegelbeeldige toezicht: de controle op te hoge heffing.

B. GEVRAAGDE DOCUMENTEN

Ik verzoek om openbaarmaking van de volgende documenten. Tenzij anders vermeld geldt

het tijdvak **1 januari 2024 t ot en met de datum van uw besluit op dit verzoek**. Elke categorie omvat "waaronder in ieder geval, doch niet uitsluitend" de genoemde documentsoorten, en geldt voor **alle onder A genoemde en verwante afwijzingsgronden**.

B1. Werk- en behandelinstructies

Alle werkinstructies, behandelinstructies, procesbeschrijvingen, handboeken, beslisbomen, stroomschema's en interne richtlijnen op grond waarvan een bpm-aangifte wordt aangemerkt als "onjuiste aangifte", niet wordt gebruikt voor de voldoening, dan wel waarbij het fiscaal akkoord wordt onthouden, per afwijzingsgrond en in het algemeen, inclusief alle versies en de versiegeschiedenis.

B2. Briefsjablonen

Alle (versies van) standaardbrieven en sjablonen die in deze werkwijze worden gebruikt, voor alle afwijzingsgronden, waaronder het sjabloon met formuliercode A2A003-05 en de sjablonen voor de overige onder A genoemde gronden, inclusief eerdere en latere versies, de datum van vaststelling en ingebruikname per versie, de bijbehorende formuliercodes en de sjabloondocumentatie.

B3. Besluitvorming over invoering (ongeacht datum)

Alle documenten over de totstandkoming, vaststelling en invoering van deze werkwijze, waaronder beslisnota's, memo's, adviezen, MT- en directieoverlegstukken, projectdocumenten, implementatieplannen en uitrolplanningen, met in ieder geval de documenten waaruit de datum van inwerkingtreding of ingebruikname blijkt, alsmede documenten waaruit blijkt of en wanneer de werkwijze per afwijzingsgrond is ingevoerd of uitgebreid. Dit onderdeel geldt ongeacht de datum van het document, mede omdat de beleidsgedachte van toetsing voorafgaand aan verwerking van de aangifte reeds in eerdere beleidsstukken over het bpm-importproces is verkend.

B4. Juridische analyses

Alle interne en externe juridische adviezen, analyses en notities over: (a) de wettelijke grondslag van het niet in behandeling nemen of niet gebruiken van een ingediende bpm-aangifte, per afwijzingsgrond en in het algemeen; (b) de grondslag voor het onthouden van het fiscaal akkoord anders dan wegens het niet tonen van het voertuig (artikel 8, achtste lid, Uitvoeringsregeling bpm); (c) de rechtsbescherming van de aangever, waaronder de kwalificatie van de kennisgeving als al dan niet voor bezwaar vatbare beschikking en de verhouding tot artikel 26 AWR; (d) de verenigbaarheid met artikel 110 VWEU, waaronder het recht op tegenbewijs; (e) de betekenis voor deze werkwijze van HR 24 maart 2023, ECLI:NL:HR:2023:440, HR 28 februari 2025, ECLI:NL:HR:2025:248, HvJ EU C-393/98 (Gomes Valente), HvJ EU C-101/00 (Tulliasiamies en Siilin) en de aanhangige zaak HvJ EU C-451/25 (Commissie/Griekenland).

De mandaat-, volmacht- en ondertekeningsregelingen en -instructies die op deze kennisgevingen van toepassing zijn, waaronder instructies over het al dan niet vermelden van naam en functie van de behandelend ambtenaar of ondertekenaar.

B6. Functiescheiding en totstandkoming van de kennisgeving

De procesbeschrijvingen en instructies waaruit blijkt: (a) welke functionaris(sen) de fiscale beoordeling verrichten, per afwijzingsgrond; (b) of, en zo ja in hoeverre, de kennisgeving geautomatiseerd of sjabloonmatig wordt aangemaakt; (c) welke rol het opnamerapport van DRZ in die beoordeling speelt; (d) of degene die de fysieke opname verricht dezelfde persoon of organisatie-eenheid is als degene die de kennisgeving opstelt of vaststelt, dan wel welke functiescheiding daartussen bestaat.

B7. Deskundigheid en werkwijze DRZ

Voor de fysieke opnames en hertaxaties die DRZ in het kader van bpm-aangiften verricht: (a) de functieprofielen en functie-eisen van de medewerkers die deze opnames verrichten; (b) de opleidings-, diploma- en certificeringseisen, waaronder de vraag of registratie in een taxateursregister of branchecertificering is vereist; (c) de werkinstructies en protocollen voor de fysieke opname en het opstellen van het opnamerapport, waaronder de instructies voor de beoordeling van schade, normale gebruiksschade en essentiële gebreken; (d) de kaders voor kwaliteitsborging en interne toetsing van opnamerapporten; (e) de dienstverleningsovereenkomst, het convenant of de werkafspraken tussen de Belastingdienst en DRZ voor deze taak.

B8. Selectie, beoordelingscriteria en risicomodellen

De criteria, instructies, risicomodellen en (beschrijvingen van) algoritmen of geautomatiseerde selectieregels op grond waarvan: (a) bpm-aangiften worden geselecteerd voor nadere controle of fysieke opname; (b) per afwijzingsgrond wordt beoordeeld of de aangifte als "onjuist" wordt aangemerkt, waaronder eventuele drempelbedragen, percentages, termijnen of puntensystemen. Daaronder begrepen: de vraag of daarbij gebruik wordt gemaakt van het risicomodel dat bekendstaat als BPM-Wegenrisico dan wel een opvolger of vergelijkbaar model, de bijbehorende gegevensbeschermingseffectbeoordelingen (DPIA's) en de eventuele vermelding in het Algoritmeregister.

B9. Verwerking van de oorspronkelijke en de vervangende aangifte

De instructies en procesbeschrijvingen over: (a) de administratieve status die de oorspronkelijke aangifte na verzending van de kennisgeving krijgt (ingetrokken, vervallen, aangehouden of anderszins) en de registratie daarvan; (b) de behandeling van een vervolgens ingediende nieuwe aangifte, waaronder de behandeling van daarbij gemaakte voorbehouden of protest; (c) de behandeling van bezwaren tegen de voldoening op die

vervangende aangifte; (d) de vraag of en wanneer ter zake van de oorspronkelijke aangifte alsnog een naheffingsaanslag wordt opgelegd.

B10. Afstemming met de RDW

Alle afspraken en correspondentie met de RDW over het onthouden, intrekken of niet afgeven van het fiscaal akkoord in het kader van deze werkwijze, waaronder wijzigingen van het tussen Belastingdienst en RDW geldende afsprakenkader.

B11. Cijfers

Overzichten, rapportages en managementinformatie over de toepassing van de werkwijze, waaronder per maand, per kantoor en **per afwijzingsgrond**: het aantal verzonden kennisgevingen "onjuiste aangifte bpm"; het aantal daarop gevolgde nieuwe aangiften, uitgesplitst naar tabel en koerslijst; het aantal ingetrokken aangiften; het aantal alsnog geaccepteerde aangiften; het aantal gevallen waarin ter zake van de oorspronkelijke aangifte alsnog een naheffingsaanslag is opgelegd; het aantal bezwaren tegen de vervangende voldoening.

B12. Toezicht op te hoge heffing (artikel 110 VWEU)

Alle werkinstructies, behandelinstructies, procesbeschrijvingen en interne richtlijnen over de controle op te hoge heffing van bpm bij de behandeling van aangiften en bij naheffing, waaronder: (a) instructies over de ambtshalve toetsing of de heffing het restbedrag aan bpm overschrijdt dat rust op vergelijkbare, reeds in Nederland geregistreerde voertuigen; (b) instructies over de toepassing van HR 24 maart 2023, ECLI:NL:HR:2023:440, in het bijzonder de verplichting van de inspecteur om uit eigen beweging het voor de belastingplichtige meest gunstige tarief of de meest gunstige heffingsmaatstaf toe te passen; (c) instructies over de vraag of bij de kwalificatie "onjuiste aangifte" ook wordt beoordeeld of de aangegeven bpm te hoog is; (d) cijfers over ambtshalve verminderingen of teruggaven wegens te hoge heffing, afgezet tegen het aantal correcties wegens te lage heffing, over dezelfde periode. Indien over de controle op te hoge heffing geen instructies bestaan, verzoek ik u dat expliciet in uw besluit te vermelden.

B13. Interne communicatie en opleiding

Interne nieuwsberichten, presentaties, opleidingsmateriaal, FAQ's en Q&A's waarmee de werkwijze binnen de Belastingdienst en DRZ is gecommuniceerd of toegelicht.

B14. Externe signalen en evaluatie

Correspondentie met brancheorganisaties, gemachtigden of andere externe partijen over deze werkwijze; interne stukken ter voorbereiding van reacties op media- of Kamervragen; evaluaties, monitoringsrapportages en interne signaleringen over effecten, klachten en juridische risico's.

B15. Vangnet

Alle overige documenten die betrekking hebben op de totstandkoming, invoering of uitvoering van de hiervoor omschreven werkwijze, in al haar verschijningsvormen, en die niet reeds onder B1 tot en met B14 vallen.

C. REIKWIJDTE EN BEGRIP "DOCUMENT"

Onder documenten versta ik, conform artikel 2.1 Woo, alle bij het bestuursorgaan berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat, ongeacht de vorm: nota's, memo's, e-mails, chat- en Teamsberichten, presentaties, verslagen, conceptversies met inhoudelijk afwijkende tekst en bijlagen daaronder begrepen. Voor zover documenten berusten bij CAP, MKB, de directie Vaktechniek, DRZ, het kerndepartement of een andere organisatie-eenheid, verzoek ik u het verzoek daar mede te laten behandelen dan wel door te zenden (artikel 4.2 Woo).

D. WIJZE VAN VERSTREKKING

Ik verzoek verstrekking in digitale, doorzoekbare vorm (oorspronkelijk bestandsformaat of doorzoekbare PDF). Cijfermatige overzichten (B11 en B12 onder d) ontvang ik bij voorkeur in machineleesbaar formaat (CSV of XLSX). Ik verzoek u per document een inventarislijst te verstrekken en eventuele weigeringen per document en per passage te motiveren onder vermelding van de toegepaste uitzonderingsgrond (artikel 5.1 Woo).

Daarbij merk ik reeds op dat de briefsjablonen (B2) in grote aantallen aan belastingplichtigen zijn verzonden en daarmee feitelijk reeds buiten de Belastingdienst bekend zijn; een beroep op artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder d, Woo (inspectie, controle en toezicht) kan de tekst van deze sjablonen dan ook niet dragen. Hetzelfde geldt voor functie-eisen en deskundigheidskaders (B7), die naar hun aard geen controlestrategische informatie bevatten.

E. PROCEDUREEL

1. Ik verzoek om een ontvangstbevestiging met vermelding van uw kenmerk.
2. Ik wijs op de beslistermijn van vier weken (artikel 4.4, eerste lid, Woo), met de mogelijkheid van verdaging met ten hoogste twee weken (artikel 4.4, tweede lid, Woo).
3. Indien u het verzoek als omvangrijk aanmerkt, is Stichting ROTA op grond van artikel 4.2a Woo bereid tot overleg over prioritering en fasering. Prioriteit: eerst B1, B2, B3, B5 en B7 (instructies, sjablonen, invoeringsbesluitvorming, mandaat en DRZ-deskundigheid), daarna B4, B6, B8, B9 en B12 (juridische analyses, functiescheiding,

selectie, verwerking en toezicht op te hoge heffing), ten slotte B10, B11 en B13 tot en met B15. Ik stem in met deelbesluiten in die volgorde.

4. Dit verzoek is niet gericht op namen van individuele ambtenaren onder het niveau van (plaatsvervangend) directeur; persoonsgegevens van behandelend ambtenaren kunnen worden gelakt, met uitzondering van functieaanduidingen en organisatie-eenheden.
5. Voor vragen of overleg is Stichting ROTA bereikbaar via de bij het verzoek verstrekte contactgegevens.

Hoogachtend,

G. Schippers, bestuurder Stichting ROTA

Bijlagen bij het ingediende verzoek:

- kopie kennisgeving "Uw aangifte BPM 2606BPM020232" van 24 juni 2026 (geanonimiseerd)
- afdruk pagina belastingdienst.nl "Wat gebeurt er na mijn aangifte bpm?"

Publicatieversie. Contactgegevens van de verzoeker zijn in deze versie weggelaten. Het verzoek is ingediend bij het Ministerie van Financiën via 'Woo@[belastingdienst.nl](mailto:Woo@belastingdienst.nl)'